

TARKABARKA

A SÁRI GUSZTÁV ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI ISKOLA
DIÁKÚJSÁGJA

XXXIX. évfolyam I. szám

2023. szeptember-október

A tartalomról:

- * Tanévnnyitó ünnepség
- * Első osztályosaink
- * Nevek az első évfolyamon
- * Hajdú-Bihar vármegye értékei
- * DÖK-hírek
- * Gólyatábor
- * János vitéz nyomában
- * Bemutatjuk Hajdu Károlyt
- * Szakmák nyomában
- * A Magyar Diáksport Napja
- * Mesél a múltunk
- * Szakmatúra Hajdúszoboszlón
- * Különleges hobbik
- * Kutatók éjszakája
- * Versenyeredményeink
- * Rejtvény

A 2023/2024-es tanév rendje

A tanév 184 napos lesz.

Őszi szünet: A szünet előtti utolsó tanítási nap 2023. október 27. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2023. november 6. (hétfő).

Téli szünet: A szünet előtti utolsó tanítási nap 2023. december 21. (csütörtök), a szünet utáni első tanítási nap 2024. január 8. (hétfő).

Az első félév vége: 2024. január 19.

Az iskolák 2024. január 26-ig értesítik a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

Tavaszi szünet: A szünet előtti utolsó tanítási nap 2024. március 27. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2024. április 8. (hétfő).

Utolsó tanítási nap: 2023. június 21. (péntek).

Évfordulónk

Tíz évvel ezelőtt, a 2013-2014-es tanévben lett az iskolaújságunk neve TarKABArka, az addigi Suliújság helyett. Bár azóta is fekete-fehér nyomtatásban jelenünk meg kéthavonta, de az iskola honlapján színesben is olvashatjátok változatos írásainkat. Az újság az 1982-83-as tanévtől jelenik meg rendszeresen. Akkor még Böngésző volt a címe, aztán lett Suliújság, majd a 30. évfordulóján keresztelődött át TarKABArkára. Szerkesztője volt Várad Istvánné, Kosina Józsefné, majd a 2011-12-es tanévtől Papp Judit. Az újság olvasószerkesztője hosszú ideje már Papp Márta, aki korábban a Böngészőnek volt újságírója, diákszerkesztője.

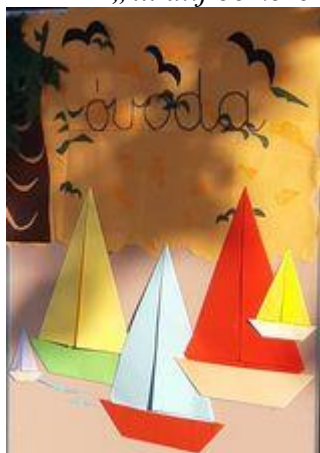
SULIÚJSÁG

XXIII. évfolyam 3. szám

2002. március

Tanévnyitó ünnepség az iskolánkban

„... állj be közénk, mert itt a helyed, kell az erőd, hát nyújtsd a kezéd!...”

Szeptember 1-jén újra felcsendült a *Sulidal* a központi iskolában. Becsengettek... Nagy örömünkre szolgált, hogy idén nem volt gond a létszámkorlát, valamennyi évfolyam részese lehetett az eseménynek.

A zászlósok bevonulása után 58 csillogó tekintetű első foglalta el a helyét. Bagi Márta igazgatóhelyettes

köszöntötte a jelenlévő vendégeket, majd elénekeltük közösen a *Himnuszt*. Ezt követően Papp Zsófi 6. a osztályos tanuló adta elő Bártfai Judit: *Tanévnyitó* című versét.

Hasznos tanévkezdő gondolatokkal és tanácsokkal nyitotta meg az új tanévet Gyányiné Székely Viola igazgatónő. Szívélyes jókívánságaival, bátorító szavaival „felfedező útra” engedte az elsősöket Butuza Erika és Pálfiné Szentjóni Gyöngyi tanító nénikkel. Külön köszöntötte azokat a tanulókat is, akik új osztályfőnökökkel kezdik a tanévet: 3. a (Hajzerné Kovács Emma), 3. b (Zagyváné Farkas Mónika), 5. a (Kiss Éva), 5. b (Papp Judit).

Nagy örömmel fogadtuk ezután a kicsik műsorát. Az óvó nénik kedves biztatásával ügyesen adták elő verseiket. Hagyományainkhoz híven a nyolcadikosok ajándékot adtak át az elsősöknek. Ünnepségünk zárásaként közösen elénekeltük a *Szózatot*.

Igazán örültünk, hogy immár együtt köszönthettük az új tanévet!

Zagyváné Farkas Mónika pedagógus

Első osztályosaink

53 nyolcadikosunk ballagott el júniusban, 58 elsősünk kezdte meg szeptemberben iskolai tanulmányait (tavaly ilyenkor 49 elsősünk volt). Az idén 17 osztályban 333 diák tanul (az előző tanévben 345 diákunk volt).

Létszámok az egyes évfolyamokon: (október 1. adatok)

1. évfolyam: 58 fő	2. évfolyam: 47 fő	3. évfolyam: 42 fő
4. évfolyam: 53 fő	5. évfolyam: 38 fő	6. évfolyam: 30 fő
7. évfolyam: 35 fő	8. évfolyam: 32 fő	

1. a osztály osztályfőnök: Butuza Erika Ildikó	1. b osztály osztályfőnök: Pálfiné Szentjóni Gyöngyi
1. Balla Balázs Noel	1. Bagi Enikő
2. Balog Anita Amanda	2. Bagossy Noémi
3. Balogh Petra Bianka	3. Balla Luca
4. Császi Vivien	4. Balogh Andzseló
5. Gara Panna	5. Batiz Dániel Péter
6. Gere Viktória	6. Biró Éva
7. Haja Fruzsina	7. Budai Attila
8. Husi Jázmin	8. Cseke Viktória
9. Husi Kinga	9. Domokos Dominika
10. Husi Ramóna Natália	10. Erdei Petra Fruzsina
11. Kiss Zoé	11. Farkas Zselyke
12. Kovács Gábor Gyula	12. Fekete Cecília
13. Kovács János	13. Geiger Rita Anna
14. Kovács Judit	14. Juhász Anna
15. Kovács Levente Zoltán	15. Kiss Károly
16. Lovas Panka	16. Konkoly István József
17. Mészáros Lajos	17. Kovács Milán
18. Molnár Károly László	18. Kövér Kristóf Zoltán
19. Molnár Zsolt Lehel	19. Laki Csaba Zoltán
20. Orosz Bence	20. Makula Nelli Róza
21. Papp Zsolt	21. Mezei Mike Laurent
22. Richter Borbála	22. Molnár Hanna Flóra
23. Sági Hédi	23. Oláh Dóra
24. Serdült Dominik Balázs	24. Oláh Georgina
25. Serdült Viktória Szofia	25. Rádi Enikő Andrea
26. Szarvas Lóránt	26. Sipos Gergő
27. Szerepi Viktória	27. Szőke Alexandra Julianna
28. Szilágyi László	28. Szutor Petra Hanna
29. Tóth Lajos	29. Tóth Lili

Nevek az első évfolyamon

A jelenlegi első osztályosaink között ismét a lányok vannak többségben: 35 leány (60%) és 23 fiú (40%). Hét elsősnek van alliteráló neve (ugyanazzal a magán- vagy mássalhangzóval kezdődik a vezeték- és a keresztnév): 4 fiúnak és 3 lánynak. 22 gyereknek van két keresztnév, 11 fiúnak és 11 lánynak. Nyolcféle vezetéknev fordul elő több gyereknél is: Kovács 5, Molnár 3, Balogh 2 (+ 1 Balog), Balla 2, Kiss 2, Oláh 2, Serdült 2, Tóth 2.

Az 58 gyerek 64 féle keresztnévet kapott.

A 23 **fiú** 27 féle keresztnévet kapott. Van 3 Zoltán, 2 Balázs, 2 Károly, 2 Lajos, 2 László és 2 Zalán. A többi keresztnév csak egy-egy fiúnál fordul elő: Andzseló, Attila, Bence, Csaba, Dániel, Dominik, Gábor, Gergő, Gyula, István, János, József, Kristóf, Laurent, Lehel, Levente, Lóránt, Mike, Milán, Noel és Péter. Tavaly a fiúneveknél a Balázs, az István és a Sándor állt a lista élén.

A 35 **lány** 37 féle nevet kapott. Ebből 4 Viktória, 3 Petra, 2 Anna, 2 Enikő, 2 Fruzsina és 2 Hanna. Egy-egy kislány kapta az Alexandra, Amanda, Andrea, Anita, Bianka, Borbála, Cecília, Dominika, Dóra, Éva, Flóra, Georgina, Hédi, Jázmin, Judit, Julianna, Kinga, Lili, Luca, Natália, Nelli, Noémi, Panka, Panna, Ramóna, Rita, Róza, Szofia, Vivien, Zoé és Zselyke nevet. Tavaly a lánynevek közül az első helyen a Gréta, a Hanna, a Nóra, az Ilona és a Zsófia állt az elsősök között.

Papp Judit pedagógus

Hajdú-Bihar vármegye értékei

Kölcsey emlékház, Álmosd: 1968-ban nyílt meg a Kölcsey Ferenc életével és munkásságával kapcsolatos kiállítás a család egykori lakóházában, mely szinte eredeti valóságában megmaradt. A kiállítás anyagát 1990-ben felújították.

Nemzeti himnuszunk költőjének, a reformkor nagy alakjának, Kölcsey Ferencnek egykori lakóházai közül a XVIII. században épült álmosdi kúria maradt meg viszonylagos épségben.

Hortobágyi Nemzeti Park: A Hortobágy egy része Hajdú-Bihar vármegyében található. Ezen a részen szokták megtartani a Hortobágyi lovasnapokat, ami három napon keresztül tart. A Hajdú-Bihar vármegyei részen található a Hortobágyi csárda, ami a leghíresebb étterem a Hortobágyon. A Kilenclükú hídj is ezen a felén helyezkedik el. A nemzeti park címerében daru látható.

Virág Kálmán Szabolcs 8. a

A 20. oldalon található rejtvény megfejtése: Halloween. 1. Hold, 2. kastély, 3. pálca, 4. pókháló, 5. bagoly, 6. w, 7. süveg, 8. seprű, 9. denevér

Diákönkormányzati alakuló ülés

Iskolánk diákönkormányzata 2023. szeptember 14-én tartotta a 2023/24-es tanév első ülését. A 3-8. évfolyamokban levő osztályok által delegált résztvevők, az osztálytitkárok és helyetteseik Seres László, a DÖK munkáját segítő pedagógus irányításával megtervezték a tanévben sorra kerülő események és rendezvények rendjét, valamint nagy vonalakban megbeszélték a feladatokat. A következő ülésre októberben kerül sor.

Papírgyűjtés

2023. október 4-5-én ismét megrendeztük a hagyományos papírgyűjtést. Szerdán és csütörtökön délután 14-17 óra között vártuk a papírhulladékot. A felhívásra idén is hatalmas mennyiségű papír érkezett, ami a P.M.R. Kft. konténereiben került elhelyezésre, majd elszállításra. Azok a diákok, akik 50 kg feletti mennyiséget hoztak osztályfőnöki dicséretben, akik pedig 100 kg feletti mennyiséget, azok igazgatói dicséretben részesültek. A mérésben és a papír konténerekben való elhelyezésében segítséget nyújtó diákok szintén dicséretben részesültek.

Seres László pedagógus

DÖK-faliújságok

Szeptember (Papp Judit és az 5. b)

Október (Székelyné Molnár Anikó és a 6. a)

Események, ünnepségek

Gólyatábor iskolánkban

Augusztus 23-án, 24-én, 25-én berepültek az iskolánkba a leendő kis gólyák, az óvodásokból lett kis első osztályos tanulók. Nagy izgalommal érkeztek az óvó nénikkel. Az első napon közös dalos körjátékokkal oldottuk a kezdeti izgalmat, majd elbúcsúztak az óvó néniktől.

Az 1. a osztály kis tanulóit köszöntötte Butuza Erika tanító néni, az 1. b osztályt Pálfiné Szentjóni Gyöngyike tanító néni. Mindkét osztályba 29 tanuló került. Majd folytatódott a közös játék és az ismerkedés az osztálytársakkal. A második napon kézműveskedéssel, mesehallgatással, illusztrálással, játékkal telt a délelőtt. A harmadik napon a mesék birodalmába, Tündérországba és a Sárkányok birodalmába kirándultunk, az ott leküzdött akadályokkal nyerték el a 2023/2024. tanév első osztályosa címet. Tapasztalatunk továbbra is az, hogy ez a három nap megkönnyíti, zökkenőmentessé teszi az óvoda-iskola átmenetet és az iskolakezdést.

Balogh Andrásné és Sipos Ildikó tanítók

Események, ünnepségek

János vitéz nyomában

Ebben a tanévben is megrendeztük az alsó-felső átmenet napokat augusztus 29-31. között.

Az első napot az osztályfőnökükkel való ismerkedéssel kezdték a gyerekek, majd a *János vitéz* című elbeszélő költemény történetét ismerték meg a Jankovics Marcell-féle rajzfilm részleteinek megtekintésével, illetve játékos, mozgásos feladatokkal. Tanultak huszár- és pásztordalokat, voltak matematikai feladványok (birkaszámláló), ügyességi próbák (huszárképzés, boszorkányvadászat), megkeresték a zsványok kincsét, ismerkedtek régi fegyverekkel, kipróbálták az íjászkodást, lerajzolták Tündérországot, és kalandoztak a világhálón tabletek segítségével. Az új felsősök a feladatok teljesítésével a második nap végén ünnepélyes avatás keretében tündéreké és huszárokká váltak. A harmadik napon kerékpártúrán jártak az osztályok.

Következzen néhány ötödikes „táborozó” véleménye a három napról:

„Nagyon élvezetes, mozgalmas és vidám volt. Jó volt megismerni az új tanárokat. Minden érdekes volt, imádtuk az osztálytársaimmal. Igazi szórakozást nyújtott a nyári szünidő utolsó három napjára.”

Cseke Enikő 5. a

„Nagyon tetszett a tábor. Az íjászat nagyon jó volt, tetszett, hogy lehetett célozni. Az első napon a tornateremben az akadálypálya izgalmas volt. A fegyverbemutatót is érdekesnek találtam. A kerékpártúrán a sportpályára érkeztünk meg és piknikeztünk. Jó volt látni a barátainkat, és el tudtuk egymásnak mesélni az élményeinket.”

Virág Letícia Eszter 5. a

„Nagyon izgalmas volt, jó volt újra látni az osztályt. Tele volt izgalmas kalanddal, nagyon tetszett. Jó volt megismerni néhány tanárt. Annak is örültem, hogy láthattam a volt tanítóimat is. Tetszett, hogy bemehettünk a leendő tantermeinkbe, és a barátnőimmel is jó volt újra szórakozni, játszani.”

Kiss Valéria 5. a

Események, ünnepségek

„Nekem nagyon jó volt az átmeneti tábor. Nagyon tetszett a kincskeresés, a tabletezés, a fegyverbemutató és az íászkodás. Jó volt, hogy láthattam a volt osztályfőnökömet. A kerékpártúra is nagyon tetszett, és a játékok is, amiket játszottunk. Jó volt újra látni az osztálytársaimat.”

Cseke Anikó 5. a

„Nagyon tetszett az átmeneti tábor. A fegyverbemutató és az íászat nagy élmény volt számomra. A rajzoláskor az tetszett a legjobban, hogy össze-vissza ment mindenki a teremben. A kerékpártúra is nagyon izgalmas volt. Legjobban a kincskeresés tetszett.”

Ludányi Zsófia 5. a

„Nekem legjobban azok a feladatok tetszettek, amiket Győző bácsival játszottunk. Jó volt a kerékpártúra is, mert megtudtuk, ki hol lakik. Érdekes volt az íászkodás, a fegyverbemutató és a QR-kódos feladatok is.”

Czifra Dorina 5. b

„Nekem a kerékpártúra tetszett a legjobban, aztán a rejtvények és az íászat. De azért a focit hiányoltam. Tetszett a felavatásunk is: a fiúk huszárok, a lányok tündérek lettek. Jó lenne, ha év végén lennének még ilyen játékok.”

Turóci István 5. b

„Azért volt jó ez a három nap, mert kimozdulhattunk otthonról, megismertük a tanárainkat. A kerékpártúra során megismertem az osztálytársaim lakhelyét. Játszottunk sokat, mindig boldogan mentem haza. Csak azt hiányoltam, hogy amikor a pályán játszottunk, futottunk, nem volt zene.”

Papp Hanga Virág 5. b

„Nagyon jó volt! Volt kincskeresés, íászat, kerékpártúra. Nekem a kincskeresés tetszett a legjobban. Vártam volna a kézműveskedést.”

Nagy Fanni 5. b

„Nekem az nem tetszett, hogy a *János vitézből* néztünk részleteket. Nem kellene addig mutatni a filmet, amíg nem tanuljuk. Szerintem minden évben kellenének ilyen napok, sok-sok sporttal, focival, kézilabdával, osztályok közötti versennyel, a végén bulival.”

Ujj Zalán 5. b

„Jó volt a tesis játék. Kár, hogy a kincskereső játékban nem is volt kincs. Tetszett az íászat és a fegyverek, kardok is. Élveztem a kerékpártúrát is.”

Zsurka Fruzsina 5. b

„Nagyon jó volt az egész, szívesen elmennék megint egy ilyenre. Bárcsak lenne ilyen minden évben! Legjobban a kerékpártúra tetszett, de nagyon elveszettnek éreztem magam, azt sem tudtam, merre járunk. Megtudtam, hol laknak az osztálytársaim. Több helyre be is hívtak és megvendégeltek minket.”

Csávás Petra 5. b

Bemutatkozik iskolánk egyik új tanára, Hajdu Károly

A 2023/24-es tanévben kezdte meg a munkáját iskolánkban Hajdu Károly, akivel testnevelésórákon lehet találkozni. Őt kérdeztük eddigi életéről, szokásairól, munkájáról és álmairól.

- *Kérlek, mutasd be magad néhány szóban!*

- Hajdu Károly vagyok. Egy Badaló nevű kis faluban születtem Kárpátalján, 1998. május 12-én. Egy húgom van.

- *Mióta érdekel a testnevelés, a sport?*

- A tesi lényegében gyerekkorom óta érdekel. Soha nem versenyszerűen, de a mozgás mindig része volt az életemnek. Fociztam, úsztam, atlétizáltam, de ha a társaság teniszezni akart, teniszeztem. Mikor mire volt lehetőség.

- *Hol tanultál és milyen szakon végeztél?*

- Kárpátaljáról származom, Ukrainából. Az általános iskolát Badalóban végeztem, a falusi iskolában. Nálunk 5-11. osztályig van középiskola, ott már sokat mozogtunk. Érettségi után az akkor még Nyíregyházi Főiskolán (később egyetemen) tanultam, tesiedző szakon kezdtem, utána mentem át osztatlanra, testnevelés-természettudomány szakra.

- *Hol dolgoztál ezelőtt?*

- A pedagógus szakmában Sápon dolgoztam két évet, és ezt a tanévet már itt kezdtem.

- *Mit szeretsz a legjobban a testnevelésben, a sportban?*

- Kedvenc sportom hosszú ideje a foci volt, bár különösen nem vagyok benne ügyes, azért szeretem csinálni. Főleg védő szerepben szeretek játszani. Gimi végén a súlyzós edzések vették át a foci szerepét, majd az egyetem kezdetén megszerettem a tornát és a saját testsúlyos edzéseket. Most a röplabda érdekel, de az iskolán kívül nem nagyon mozgok, mivel nincs rá időm.

- *Nézed is a sportot vagy csak űzöd? Van-e kedvenc csapatod?*

- Nem nézem. Kedvenc csapatom sincs. Csak játszani szeretek.

- *Mik az álmaid?*

- Kárpátalján nőttem fel, édesapám gyerekkorom óta Budapesten dolgozott, így a távolság miatt nem jött haza minden nap. Én ezért megfogadtam, hogy nem akarom ezt csinálni, hanem minden nap otthon akarok lenni a családommal. Így az álmom eddig az volt, hogy le tudjak telepedni egy helyen, és hogy a munkám, amit szeretek, megközelíthető távolságban legyen. Ez eddig úgy néz ki, hogy összejött, hiszen Püspökladányban sikerült házat vásárolni. Ez egy fontos álom beteljesülése. Egyelőre ezen dolgozok, a többit majd látjuk.

- Néhány héttel ezelőtt, szeptember 23-án volt az esküvőd, és hamarosan apa leszel. Lehet már tudni, hogy fiú vagy lány születik, és van-e már neve?

- Még nem tudjuk, hogy fiú lesz-e vagy lány, nincsenek elvárásaink, annak fogunk örülni, akit kapunk. Több névben gondolkozunk. Ha fiú lesz, akkor részemről Ádámot szeretnék, a feleségem pedig Károlyt. Ez utóbbit én azért nem szeretném, mert apám, nagypapám is Károly. Ha lány születik, akkor Kincső vagy Anna lesz.

- Milyen zenét hallgatsz, milyen filmeket nézel?

- Szeretem a horrort, de sajnos egyre kevesebb olyan van, ami megrémiszt. Ezen kívül szeretem a vígjátékokat. Az egyik kedvenc filmem a „Kelly hősei” című háborús alkotás. Zenében főleg a rockot (Tankcsapda, Alvin és a mókusok, Hétköznapi Csalódások, Nemzeti Hang) és a modern diszkót szeretem, de abból sem mindent.

- Mit csinálsz szívesen a szabadidődben?

- Kevés szabadidőmben a házunk felújításán dolgozom. A diplomám mellett ugyanis van két szakképesítem, burkoló és szobafestő a szakmám, nemrégiben végeztem el őket felnőttképzésben. Nagyon ritkán elmegyünk túrázni, sportolok és családi programokat szervezünk.

- Kárpátaljáról származol. Könnyű vagy nehéz a kapcsolattartás a családdal?

- A háború miatt nem megyünk haza, emiatt nehéz. Édesanyám, húgom, nagyszüleim és keresztanyáim élnek otthon, a keresztapáim Magyarországon dolgoznak. Ettől függetlenül velük sem találkozom sűrűn, hiszen főleg Budapesten tartózkodnak. Amikor van valami alkalom, akkor inkább a rokonság jön látogatóba hozzánk, a nagyszüleim ritkábban.

- A háború mennyire érinti a családot?

- Szerencsére a szeretteim messzire laknak a konkrét háborús cselekményektől, így nincsenek életveszélyben. A gazdasági és politikai helyzet azonban nem egyszerű.

- Hogy tetszik az iskola, a tanítás?

- Először tesiedző, de valahol titkon tanár akartam lenni, és szerencsére sikerült választott otthonom, Püspökladány szomszédságában munkát találnom. Az iskola nagyon tetszik, főleg a gyerekek hozzáállása a mozgáshoz. Úgyhogy pozitív a benyomásom a diákokat illetően.

- Köszönöm az interjút! Sok sikert kívánok a szakmádban és sok boldogságot a magánéletben!

A következő számunkban Sipos Ildikó tanítónőt mutatjuk be.

Seres László pedagógus

Népszerű szakmák

Ebben a sorozatunkban népszerű és hiányszakmákat mutatunk be nektek. A hiányszakmák olyan foglalkozások, amelyekre nagyon nehéz szakképzett munkavállalókat találni, és amelyekhez különleges szaktudásra, tapasztalatra van szükség. A hiányszakmában elhelyezkedők magas keresetre számíthatnak.

Villanyszerelő: A középiskolák elektronikai ágazatának 3 éves képzése, szakképzettség megszerzésével zárul. A villanyszerelő olyan szakember, aki épületek, hálózatok hagyományos és intelligens villamos vagy napelemes kialakítását végzi. Vezetékeket, kábelt, vezérlő-, szabályozókészüléket szerel és javít. Olyan fiataloknak ajánlják, akiket érdekel a villamosság, megfelelő logikai gondolkodással, jó szemmértékkel, kezűgyességgel, önállósággal és problémamegoldó képességekkel rendelkeznek. Hiányszakma.

Cukrász: Cukrásznak sokan jelentkeznek. Ez a turizmus-vendéglátás 5 éves képzése, érettségi és technikus szintű szakképzettség megszerzésével fejeződik be. A cukrász süteményeket kreál. Ő felelős a hozzávalókért, a félkész termékek készítéséért, és a használt gépek, felszerelések karbantartásáért, ellenőrzéséért is. Ezt a szakmát annak ajánlják, akinek jó a kezűgyessége és az esztétikai érzéke, pontos, kreatív, stressztűrő és az ízérzékelése is megfelelő.

Kozmetikus: A szépségzet ágazat 5 éves képzése, érettségivel és technikus szintű szakképzettség megszerzésével zárul. Segíti az embereket az ápoltság, higiénia, szépség és egészség megőrzésében. Jó kezűgyességet, kreativitást, formaérzéklet igényel. Olyan fiataloknak ajánlott, akik szeretnek az emberekkel, mások esztétikus megjelenésével foglalkozni.

Szakács: Szintén a turizmus vendéglátás 5 éves képzése, érettségivel és technikus szintű szakképzettséggel zárul. Magas szaktudással rendelkező szakember a vendéglátóiparban, az éttermi konyhán. Ez az egyik legrégebbi szakma. Ahhoz, hogy valaki jó szakács legyen, fontos a remek ízérzék, stressztűrés, terhelhetőség, kreativitás, együttműködés. Akik szeretnek alkotni és ezáltal örömet szerezni másoknak, annak megfelelő lehet. Hiányszakma.

Papp Gréta 8. b

A top 10 legjobban fizető magyarországi állás és az átlagos havi bruttó fizetés 2023-ban:

1. légiforgalmi irányító: 2 297 405 Ft	6. vállalati stratégiai vezető: 1 411 387 Ft
2. szakorvos: 2 012 676 Ft	7. sportoló: 1 409 403 Ft
3. törvényhozó, miniszter, államtitkár: 1 832 000 Ft	8. informatikai, telekommunikációs cég vezetője: 1 403 201 Ft
4. egészségügyi intézmény vezetője: 1 654 757 Ft	9. HR-vezető: 1 382 215 Ft
5. pénzügyi intézmény vezetője: 1 519 406 Ft	10. bróker: 1 311 910 Ft

(Forrás: <https://www.economx.hu/gazdasag/magas-fizetes-allasok-berek-minimalber.770096.htm>)

A Magyar Diáksport Napja

A másokkal történő együttélés elkerülhetetlen, ennek oka az, hogy az ember társas lény. Az elsődleges szocializáló közeg a család, ezt követi az iskola, azon belül az osztály. A gyermek legnagyobb idejét ebben a közegben tölti, mivel manapság már az online tér miatt nagyon kevés időt töltenek együtt az iskolán kívül.

A testnevelésben a játékoknak építő jellegű hatása van a személyiségre és a csoportokra is. A testnevelésórán számos alkalommal a csapatokban a diákok a feladatokat kooperálva oldják meg, előtérbe kerül az egymás segítése és a kommunikáció, fejlődik a szociális készségük.

A fent említett elvek alapján megtervezett sportnapot 2023. szeptember 19-én tartottuk meg az iskolában. Előzetes tervezést igényelt az, hogy a Magyar Diáksport Szövetség javaslatainak is megfelelő programot tudjunk véghezvinni. E szempont miatt váltóversenyek lettek a programba véve.

A feladatokat a testnevelésórák keretén belül végeztük el, sokszor több korosztály is együtt mozgott. Minden alkalommal bemelegítéssel

kezdünk, az esetleges sérülések megelőzéséért. Ezt követte a későbbi játékokhoz szükséges csapatok szervezése.

A csapatokat az osztályok között vegyesen alakítottuk ki, így elkerültük a különböző korcsoportok miatti különbségeket, és az esetlegesen kialakuló

sikerebbé válhatott.

kiegyensúlyozatlan erőviszonyokat. Mindenki izgult, hogy kivel lesz egy csapatban. Szerencsére elmondható, hogy a csapatkialakítás sikeres volt, mivel a csapatok körülbelül egyenlő erőviszonnyal rendelkeztek.

A gyerekek váltó- és sorversenyekben mérhették össze tudásukat. A játékok nagyon jó hangulatban zajlottak, a gyerekek élvezték a versenyhelyzetet. Így ez az alkalom rendkívül jól fejlesztette a csapatok szociális kompetenciáit, figyelmét. Az utána következő tanórákon végbemenő munka is

Hajdu Károly pedagógus

Iskolai úszásoktatás

Iskolánkban a 2023/24. tanévtől kezdve új úszásoktatási rendszer van a NAT2020 előírásai szerint. Eddig a felső évfolyamokban volt az úszásoktatás. Az új rendszer alapján a 3. évfolyam tavasszal, a 4. pedig ősszel tanul úszni, így megvan a rotáció és a folyamatosság.

Az úszás tanításának célja az, hogy a diákok megszerezzék a vízbiztonságot, vagyis egy úszásformát elsajátítsanak annyira, hogy biztonságban érezzék magukat akár a strandon, akár egy vízparti nyaralás alkalmával. Iskolánkban a mellúszást részesítjük előnyben, ezt az úszásformát tanítjuk meg alaposabban.

Az évfolyamokat a könnyebb kezelhetőség miatt két csoportra bontottuk, a hazajárósokra és a napközisekre. A tavasz és az őszi folyamán is 20-20 órát tartunk, tömbösítve, vagyis alkalmanként egy-egy dupla órát. Fazekas Béla pedagógus vezetésével zajlik a képzés. Amíg az egyik csoport úszni tanul, és végrehajtja a feladatokat, addig a másik egy pedagógus felügyelete alatt játszik. Így az oktatás mellett mindig adódik alkalom lazításra, játékra, felüdülésre is.

A gyerekek nagy százalékánál az oktatás végére kialakul a vízbiztonság, de mindig vannak olyanok, akiknek az úszás elsajátítása nehezebben megy.

A negyedikeseknek szeptember folyamán megtartottuk az úszásoktatást. A diákok azon túl, hogy szép eredményeket értek el, jól érezték magukat a képzés során.

Fazekas Béla, Seres László pedagógusok

Egy kabai tanítónő tanácsai

A kabai iskola tanítói voltak a 20. század elején Dulházy Kálmán és Dulházyiné Dolinay Erzsébet. Mindketten aktív résztvevői és felszólalói voltak a tanítói közgyűléseknek. Dulházy Kálmán a debreceni református egyházmegyei tanítói egyesület jegyzője is volt. Bekapcsolódott a politikai életbe is, a Hajdú megyei függetlenségi párt elnökeként tevékenykedett. Dolinay Erzsébetről annyit sikerült kiderítenem, hogy budapesti lakosként 1887-ben végzett a Budapesti Állami Elemi Tanítóképző Intézetben. 1900-ban már férjével együtt Kabán tanítottak. Dulházyinének több olvasókönyve is megjelent, például *Csevegések egyről-másról*, *Kis leányok tudománya*. Én most a Debrecenben 1912-ben megjelent kétkötetes könyvéből, *A néni vendégei* címűből idézek néhány érdekességet.

A könyv alapötlete az, hogy a Budapesten élő család leánygyermekai, Kati, Irén és Idus rendszeresen meglátogatják a nénikét, és vele háztartási praktikákat beszélnek meg. A néni arra tanítgatja őket, hogyan legyenek jó háziasszonyok, például hogyan készüljön a kovászos uborka, mit tegyenek gyomorrontás ellen, hogyan takarítsák fényesre az ablakot stb. Minden egyes fejezet egy-egy látogatás leírása, így a könyvben a fejezetek címei is ezt tükrözik: *Első délután*, *Második délután*, míg végül a *Tizennyolcadik délután* és a *Búcsúlátogatás* következik. Ugyanis az állami hivatalnok édesapát a fővárosból áthelyezik egy nagy vidéki városba. A lányok el vannak keseredve, hogy el kell hagyniuk Budapestet, de a néni vigasztalja őket: „Ott is lesz iskola, benne kedves leányok, udvarias, jó modorral ott is szereztek ismerősöket... Ott sokkal közvetlenebb a szívésség. Jó könyvek és lapok által éppen úgy tudják, ismerik a legújabb dolgokat is, a tevékeny, okos gondolkodású nőket meg éppen sokra becsülik. Ha visszaemlékeztek azokra az aprólékosnak látszó, de valójában nagyon fontos és szükséges tudnivalókra, amelyekről egyszer-másszor elbeszélgettünk, úgy mindenki jó véleménnyel lesz felöletek és szeretni fognak mindenütt.”

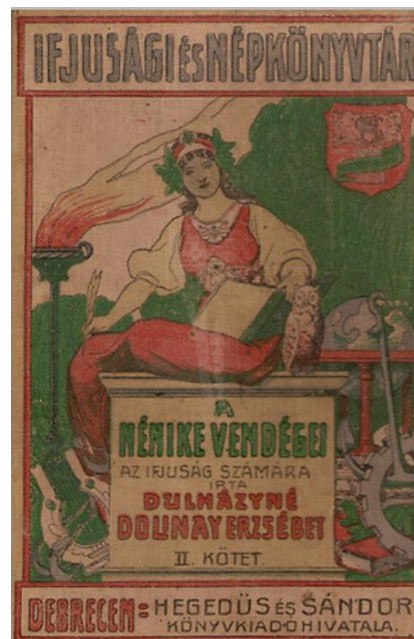
Nézzük, mit tanít a néni a gombákról!

„Erdős vidékeken sokszor séta közben kapóra jön a gombaszedés. Vannak a mérges gombák között szép, nagy húsos példányok, melyeket az ehetőktől alig lehet megkülönböztetni. Bizonyos ismertetőjeleket állapítottak meg mégis, melyeket nagyon meg kell figyelni. Így például ha a gomba ehető, törési felülete nem változik, de ha mérges, úgy törési felülete a levegőn színt változtat. Ha a főzés közben beletett ezüstkanál megfeketedik, az azt jelenti, hogy a gomba mérges, tehát jó lesz elpusztítani, mielőtt bajt okozna.

- A múltkor éppen láttam árulni aszalt gombafüzéreket, azok csak nem mérgesek? – kérdezte érdeklődve Irénke.

- Azok, akik gombaszedéssel foglalkoznak, jól ismerik a gombákat, de azért nem mindig lehet bennük bízni. Én bizony nem szoktam afféle füzéres gombákat venni.”

Ehhez hasonló szövegek segítségével sajátíthatták el tehát a 20. század elején az iskolás leányok a háztartásvezetést. Bár nem mindig tudományos megalapozottságúak a „néni” tanácsai, jónéhány praktikája ma is helytálló, és a mai lányok háziasszonyi ismeretei közül sem hiányozhatnak. További tanításokat a következő számban olvashattok.

Papp Judit pedagógus

Szalmák nyomában

Szakmatúra Hajdúszoboszlón

Szeptember 28-án a 8. évfolyam részt vett egy pályaválasztási programon, melyet a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum szervezett Hajdúszoboszlón a Sportházban. Az intézmény tagiskolái mutatták be ezen az alkalmon magukat. A standok érdekesek voltak; változatosan, figyelemfelkeltően rendezték be őket. Sok eszközt ki lehetett próbálni;

és sok információt be lehetett gyűjteni, mert a szóróanyagokon kívül jelen voltak az iskolák tanulói is, akik várták a kérdéseket. Tanulóink örültek a kapott ajándéknak, többségük nagyon jól használta ezt a lehetőséget: forrasztott, mézeskalácsot díszített, kerékpárral termelt áramot, evett lepcsánkát, dekázással szerzett cukorkát, megcsodálta a John Deere belsejét, fényképezett, kóstolt ezt-azt. A tizenegy bemutatkozó iskola segíthetett a diákoknak pályaválasztásukban.

Koháry Uzonka pedagógus

Diákszeggel

Közüvéleménykutatás a tanév hosszáról

Néhány felsős osztály részvételével végeztünk egy közvéleménykutatást azzal kapcsolatban, mit szólnak a diákok a tanév meghosszabbításához. Az előző tanév június 16-án ért véget, az idei tanév azonban június 21-ig fog tartani.

A legtöbb megkérdezett egyértelmű rosszallását fejezte ki a válaszában. Az indokok között van a várható nagy meleg, a legjobbnak tartott nyári szünet lerövidítése, az egyébként is nagy terhet jelentő tanulási idő meghosszabbítása. Voltak, akik azért nem bántódtak, mert ugyanakkor lesz őszi szünet, vagy a többi szünet lesz hosszabb. Néhányan pedig örömmel vették tudomásul a hírt, mert legalább nem fognak unatkozni azon a héten. Ők azok, akik szeretnek iskolába járni, akár a tanulás szeretete, akár a társak, akár amiatt, mert az iskolában van mit csinálni

Seres László pedagógus

Nemzeti gyásznap

Október 6-án, az aradi vértanúk kivégzésének napján a hőseinkre emlékeztünk. Az első óra elején Székelyné Molnár Anikó pedagógus beszédét hallgattuk meg a sulirádió keresztül. A második óra elején az osztályok képviselői az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékművénél folytatták a megemlékezést. Székelyné Molnár Anikó felidézte a 174 évvel ezelőtti történet eseményeket, a 13 aradi vértanú hőstettét. Végül az osztálytitkárok és helyettesek elhelyezték a megemlékezés virágait az emlékműnél. A műsorban közreműködött Seres László pedagógus és Szarvas Levente 6. b osztályos tanuló.

Különleges hobbik

Szikla- vagy kavicsfestés: A sziklafestés vagy *rock painting* egy olyan technika, amikor a művész a sziklafelületeket használja vászonként. Ez egy nagyon régi művészeti forma, számos kultúrában megtalálható. Az alkotó különböző festékekkel, színekkel dolgozik, figyelembe veszi a szikla alakját, amiket kihasználva hozza létre művét. Leginkább absztrakt, geometriai mintákat fest fel, de akár realisztikus, élethű műveket is készíthet. A szabadban való sziklafestés

előnyei: megnyugtatja az embert, kikapcsolódást nyújt, közelebb hozza az embert a természethez.

Barbie-gyűjtés: Rengeteg kislány gyűjtögeti a babákat, és játszik vele, de sok-sok felnőtt is így tesz. A *Barbie*-film megjelenése óta még többen keresik a híres babákat a boltokban vagy interneten keresztül. Sokan keresik elő a régi babájukat nosztalgiaként. Egy-egy ritka darab ára az eredeti sokszorosát is érheti. Van néhány Disney-Barbie,

amely akár százezer forintba is kerülhet.

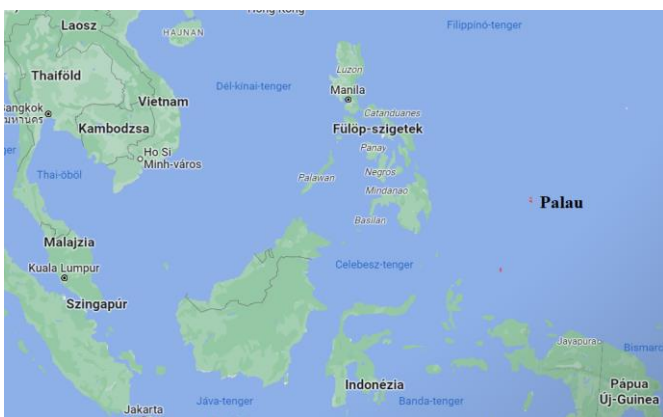
Játékutaztatás, más néven *toyvoyaging*, egy Magyarországon nem ismert, de létező hobbi, amikor a kedvenc plüssidet egy webhely (ToyVoyagers) segítségével küldheted bármerre a világban. Az elküldött játékot a fogadó vagy vendéglátó lefotózza azokon a helyszíneken, ahol szeretnéd, és a fotókat elküldi neked. A „küldetés” után a játékodat visszajuttatják az otthonodba. A játékutaztatás célja, hogy meglásd, milyen messzire képes eljutni a játékod. A különleges hobbi kitalálói szerint a játékoknak, plüssöknek is megvan az eszük és szabad akaratuk.

Papp Gréta 8. b

Érdekességek az Internetről

A világon több mint 200 ország van, a legtöbbször a nevét már te is hallottad legalább egyszer. Azonban vannak olyan apró államok is, melyekről eddig nem is sejtetted, hogy léteznek. Ezek

kis területen fekszenek, és néhányukat csupán pár család alkotja.

Ismerd meg azokat az országokat, melyeknek népessége akkora, mint egy közepes méretű városé vagy egy kisebb falué!

A **Palaui Köztársaság** egy 300 kisebb-nagyobb szigetből álló szigetcsoporthoz tartozik. Palau az egyik legképrázatosabb hely a világon: esőerdői tele vannak különleges növényekkel és állatokkal, part menti vizeiben 130

veszélyeztetett cápa faj él. Legfőbb látványossága a tó, melyben több mint 2 millió medúza él. Aggódnunk nem kell miattuk, az idők során ugyanis elvesztették a csípésre való képességüket.

forrás: <https://kuffer.hu/a-vilag-10-legkisebb-orzsaga-amrol-azt-sem-tutad-hogy-letezik/>

A természettudományok bűvöletében

Kutatók éjszakája

A Kutatók éjszakája Európa-szerte megrendezett esemény a tudomány népszerűsítésére. Idén is szeptember utolsó hétvégéjén lehetett bepillantani a különböző tudományterületek titkaiba. Erre a programra a mi iskolánk is ellátogatott szeptember 29-én, pénteken. A rendezvényen való részvételre a 7. és 8. évfolyam tanulói kaptak lehetőséget. Élvezetes, rendkívül érdekes kísérletekkel vártak minket az egyetem tanárai. Láthattuk, hogyan készül az elefántfogkrém, mi történik akkor, mikor forró vízbe dobunk egy folyékony nitrogénnel teli palackot, és még sok más izgalmas kísérletet. Találkozhattunk a *Brutális Kémia* című televíziós műsor főszereplőjével, műsorvezetőjével, Nagy Gergő Zoltánnal. Ezután az ásványokról hallhattunk egy előadást, ahol nagyon szép ásványokat és kőzeteket is meg lehetett nézni. Az utolsó megállónk a Debreceni Egyetem főépületébe vezetett, ahol szabadprogram volt. Néptáncosok táncoltak, és kézműveskedni is lehetett. Ez az alkalom egyaránt jó azoknak, akik szeretik a természettudományt, és azoknak is, akik kevésbé, mert itt mindenki érdeklődését felkeltik ezek a nagyszerű programok.

Kovács Fruzsina 8. b

Versenyeredményeink

Még csak most érkezett el az iskolába egy előző tanév végi versenynek az eredménye. A WHO magyarországi irodája által hirdetett „Egészség és környezet” című országos rajzpályázaton kiemelkedő teljesítményéért oklevéllel díjazták Haja Lilla Norina 4. c osztályos tanulót. Felkészítő pedagógus: Varga Anita Piroska

A Mácsai Sándor Művelődési Ház és Városi Könyvtár által kiírt „Petőfi-vers-élményem rajzban” pályázaton az iskolánk tanulói szép számmal vettek részt. A Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából rendezett versenyen a következő eredmények születtek:

	1. helyezett	2. helyezett	3. helyezett	különdíj
1. évfolyam	Gara Panna 1. a	Lovas Panka 1. a	-	Balla Luca 1. b
2. évfolyam	Balogh Nóra 2. a	Sápi Gréta 2. b	Elek Zalán 2. b	-
3-4. évfolyam	Haja Lilla Norina 4. c	Pap Levente 4. b	Husi Hanna Bella 4. c	Pocsai Etelka 3. a Vágó Regina 3. a
felső tagozat	Borbély Áron 5. b Papp Hanga Virág 5. b	Makra Sára 7. osztály, Báránd	Papp Balázs Bence 6. a	Domokos Médea 5. b és Gara Zoltán 7. osztály, Báránd

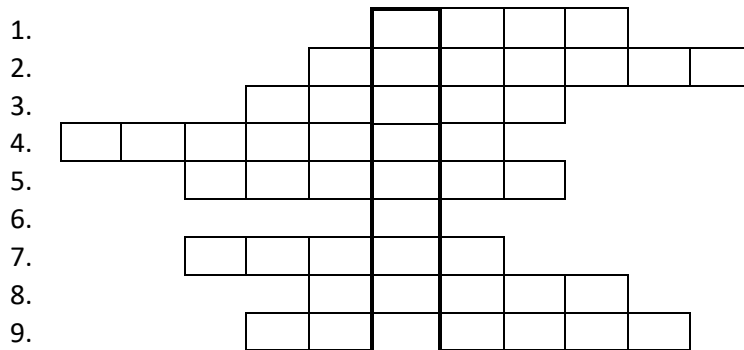
A díjazottak könyv és csokijutalomban részesültek, valamint minden résztvevő kapott egy tábla csokit a részvételéért.

Rejtvény

Keresztrejtvény: Ha megfejtitek a keresztrejtvényt, akkor a vastagon kiemelt oszlopban egy háromezer éves kelta eredetű ünnep nevét kapjátok.

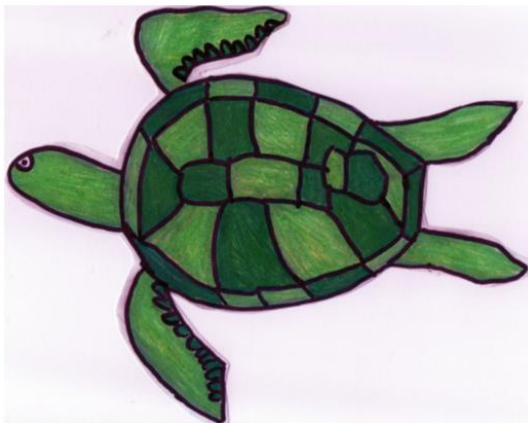

1. A Földet kísérő kisebb égitest, amelyet gyakran látni éjszaka az égen.
2. Nagyméretű díszes lakóépület; uralkodók és (a babona szerint) a szellemek lakóhelye.
3. Egyenes, vékony rúd, pl. a varázslók kezében.
4. Vékony háló, amelyet a pók készít, hogy legyeket és más rovarokat kapjon el vele.
5. Zömök fejű, éjjeli ragadozómadár.
6. A kiterjesztett magyar ábécé 40. betűje.
7. Kúp alakú karimás fejfedő a varázslók fején.
8. Hosszú nyelvű takarítóeszköz, a boszorkányok közlekedési eszköze.
9. Egérhez hasonlító, bőrhártyás repülő emlősállat.

Husi Norbert Milán 8. a

A megfejtést az 5. oldalon találjátok.

Diákjaink rajzaiból:

Papp Dóra 7. a

Vágó Regina 3. a

Kiadja: Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Felelős kiadó: Gyányiné Székely Viola igazgató

Felelős szerkesztő: Papp Judit, Seres László

Olvasószerkesztő: Papp Márta

Szerkesztők: az iskolaújság szakkör tagjai